

AKTUALIZÁCIA

Dlhodobého zámeru

v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti

**Akadémie umení v Banskej Bystrici
na obdobie 2015 – 2020**

MAREC 2017

OBSAH

Úvod	2
I. Kvalita a špecifické postavenie umeleckého vzdelávania	3
Prioritná oblasť I. – 1 Systematické zlepšovanie vnútorného systému zabezpečovania kvality.....	4
Prioritná oblasť I. – 2 Vysokoškolskí učitelia	4
Prioritná oblasť I. – 3 Prepojenie vzdelávania na vysokej škole s potrebami praxe....	5
Prioritná oblasť I. – 4 Kvalita doktorandského vzdelávania	6
Prioritná oblasť I. – 5 Ďalšie vzdelávanie	6
Prioritná oblasť I. – 6 Atraktívnosť vzdelávania – propagácia	7
Prioritná oblasť I. – 7 Podpora študentov a systematická práca so študentmi	7
II. Veda, výskum v oblasti umenia a ďalšia tvorivá činnosť	8
Prioritná oblasť II. – 1 Priority vo vede, výskume v oblasti umenia a v ďalšej tvorivej činnosti	8
III. Otvorenosť a internacionalizácia vzdelávania	10
Prioritná oblasť III. – 1 Otvorenosť zahraničiu	10
Prioritná oblasť III. – 2 Medzinárodný charakter vzdelávania	10
IV. Spoločenská misia vysokej školy	11
Prioritná oblasť IV. – 1 Poskytovanie špecifických služieb	11
Prioritná oblasť IV. – 2 Participácia na projektoch pre prax	12
V. Riadenie, financovanie a investičný rozvoj	13
Prioritná oblasť V. – 1 Riadenie	13
Prioritná oblasť V. – 2 Financovanie špecifík umeleckého VŠ vzdelávania	14
Prioritná oblasť V. – 3 Investičný rozvoj	14
Záver	16

Úvod

Podľa § 20 ods. 1) písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Akadémia umení v Banskej Bystrici v marci 2015 vypracovala Dlhodobý zámer v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti na obdobie 2015 – 2020. Tento základný strategický dokument podrobne analyzoval dosiahnutý stav a úroveň vnútorného prostredia Akadémie umení v Banskej Bystrici za obdobie 2009 – 2014, čím s väčšou presnosťou umožnil stanoviť správne postupy, ktorých efekt očakáva Akadémia umení v Banskej Bystrici v nasledujúcich rokoch 2017 - 2020.

V priebehu roka 2016 bol ukončený druhý cyklus komplexných akreditácií. Odporúčania Akreditačnej komisie na zlepšenie práce Akadémie umení v Banskej Bystrici s prihliadnutím na vysokú dynamiku vývoja spoločnosti, meniace sa legislatívne prostredie a potreby z hľadiska efektívnosti systému vysokoškolského vzdelávania boli logickým predpokladom pre vypracovanie aktualizácie dlhodobého zámeru akadémie umení z marca 2015.

Aktualizácia dlhodobého zámeru akadémie umení, koncipovaná ako stratégia ďalšieho rozvoja, reflektuje na požiadavky kladené na vysoké školstvo nadriadenými štátnymi orgánmi, očakávaniami zamestnávateľov, umeleckou obcou a v neposlednom rade samotnými študentmi a uchádzačmi o štúdium. Pre jej vypracovanie boli rozhodujúce vízie jednotlivých fakúlt akadémie umení, pričom v zásade vychádzala z Dlhodobého zámeru vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl na roky 2016 – 2021, ktorý vypracovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pôvodne schválený dlhodobý zámer bol rozšírený o ciele, ktoré vychádzali z téz kandidáta na funkciu rektora formulovaných počas volieb v decembri 2015.

V kontexte aktualizácie dlhodobého zámeru akadémie umení je čitateľná kontinuita v zmysle pokračovania a rozvíjania toho, čo si už našlo svoje opodstatnenie v živote fakúlt. Ak má akadémia umení, ako zložitý komplex mnohých súčastí, kvalitatívne rásť a všestranne sa rozvíjať ako celok, musia vo vzájomnej symbióze, kooperácii a harmónii plnohodnotne pracovať všetky jej súčasti. Každý subjekt postavený na základe samosprávneho fungovania, si musí byť vedomý svojich práv, slobôd a hlavne povinností, ktoré vo vzájomnej rovnováhe stanovujú hranice jeho pôsobnosti. Nedostatočný rozvoj ktorejkoľvek z týchto súčastí zásadne limituje rozvoj ostatných. A to platí nielen o organizačných súčastiach akadémie umení, ale aj o hlavných oblastiach jej pôsobenia – vzdelávaní, vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti umenia, ďalšej tvorivej činnosti.

Akadémia umení, ako súčasť európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania, si na základe doterajších skúseností overila, že vzdelávanie v oblasti umenia je živá disciplína a vývoj v umeleckej činnosti sa neuskutočňuje priamočiaro, ale súčasne niekoľkými smermi. Preto akadémia umení aj v nasledujúcom období bude klásť veľký dôraz na komplexný typ vzdelávania a na získavanie overených skúseností s dôrazom

na individuálnu formu prístupu ku študentovi. Prepojenie vzdelávania s umeleckou tvorbou je na akadémii umení organické a neoddeliteľné. Akadémia umení v Banskej Bystrici, v spolupráci s ďalšími vysokoškolskými inštitúciami umeleckého zamerania, sa bude aj naďalej usilovať o to, aby profesionálna umelecká činnosť vysokoškolského učiteľa bola postavená na úroveň vedeckých, výskumných a vývojových činností.

V období do roku 2020 sa bude prehĺbovať orientácia Akadémie umení v Banskej Bystrici na nasledovné priority:

- **kvalita a špecifické postavenie umeleckého vzdelávania**
- **veda, výskum v oblasti umenia a ďalšia tvorivá činnosť**
- **otvorenosť a internacionalizácia vzdelávania**
- **spoločenská misia vysokej školy**
- **riadenie, financovanie a investičný rozvoj**

I. Kvalita a špecifické postavenie umeleckého vzdelávania

Priority v oblasti vzdelávania

Vysokoškolské vzdelávanie oblasti umenia je primárnym poslaním Akadémie umení v Banskej Bystrici. Strategickým cieľom v tejto oblasti je otvárať inštitúciu medzinárodnému prostrediu s cieľom poskytovať kvalitné, širokodostupné, medzinárodne porovnateľné vzdelávanie v oblasti umenia, postavené na aktívnej účasti v umenovednom výskume a ďalšej tvorivej činnosti, orientované na potreby spoločenskej a kultúrnej praxe. Prvoradým cieľom je vzdelávanie budúcich generácií umelcov. Vzdelávanie aktívnych tvorcov umenia je špecifická disciplína, ktorú garantujú rešpektovaní umelci s vôľou odovzdávať svoje skúsenosti, umelecké postoje a názory. Preto vzdelávací proces nemôže vychádzať len z kvantitatívnych prístupov a požiadaviek na vzdelávanie, ale hlavnou vzdelávacou metódou musí byť individuálny pedagogický prístup k jednotlivým študentom, s čím úzko súvisí priestorová náročnosť, materiálno-technické zabezpečenie, pedagogický cit pre vedenie jedinca v danom odbore, vysoký stupeň komunikácie pri hodnotení prípadných neúspechov, ktoré sú v procese vzdelávania dôležitou štúdijskou skúsenosťou. Verejná prezentácia študentov je silným stimulačným momentom pri štúdiu. Ukazuje stupeň zvládnutia požiadaviek kladených na študenta v technickej i tvorivej rovine. Tento spôsob overovania a kontroly plnenia študijných povinností nie je možné simulovať inou metódou. Doterajšia prax je dôkazom, že sústavná väzba na profesionálnu i amatérsku verejnosť je v rámci komplexu umeleckého vzdelávania jedinečná a je nevyhnutné ju naďalej zdokonaľovať. Lebo sa jedná o fenomén

vnútornej ale aj vonkajšej evaluácie vysokej školy umeleckého zamerania v jej každodennom režime a v neuveriteľne širokom spektre aktivít.

Prioritná oblasť I. – 1

Systematické zlepšovanie vnútorného systému zabezpečovania kvality vzdelávania

Novelou zákona o vysokých školách z roku 2013 bola posilnená zodpovednosť vysokej školy za zabezpečenie kvality vzdelávania. Akadémia umení od svojho vzniku kvalite vzdelávania venovala náležitú pozornosť a to jednak v rámci akreditačného konania spôsobilosti uskutočňovať jednotlivé štúdijské programy, ale aj v rámci konfrontácie dosiahnutých štúdijských výsledkov na verejnosti, ktoré je bežnou súčasťou vzdelávacieho procesu profesionálneho umeleckého vzdelávania. Systematický rozmer zabezpečovania kvality vzdelávania priniesol rok 2013, v ktorom akadémia umení v súlade s Európskymi štandardmi a aktualizovanými odporúčaniami (ESG) akadémia umení v uvedenom roku prijala súbor pravidiel, opatrení a postupov, ktorými sa riadi pri uskutočňovaní vzdelávania s cieľom zabezpečenia deklarovanej úrovne absolventov.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Analyzovať funkčnosť a efektívnosť vnútorného systému zabezpečenia kvality vzdelávania a následne prijať opatrenia na jeho zlepšenie.
2. V zmysle schválenej stratégie zabezpečovania kvality vzdelávania nastaviť vnútorné procesy uskutočňovania štúdijských programov tak, aby spĺňali stanovené ciele vrátane očakávaných výsledkov vzdelávania a aby absolventi akadémie umení získali kvalifikáciu v súlade s národným kvalifikačným rámcom.
3. Konzistentným používaním a zlepšovaním vnútorného systému zabezpečovania kvality vzdelávania eliminovať časovú obmedzenosť priznaných práv uskutočňovať akreditované štúdijské programy v zmysle platných pravidiel vonkajšieho posúdenia spôsobilosti vysokej školy poskytovať kvalitné vysokoškolské vzdelávanie.

Prioritná oblasť I. – 2

Vysokoškolskí učitelia

Rozhodujúce postavenie pri zabezpečovaní kvalitného vysokoškolského vzdelávania majú vysokokvalifikovaní učitelia. Vzdelávanie na umeleckých vysokých školách sa z veľkej časti uskutočňuje formou osobného kontaktu a individuálneho prístupu učiteľa k študentovi. Vysokoškolský učiteľ musí ovládať nielen odborný, pedagogický alebo psychologický aspekt vzdelávania, ale zároveň musí byť aj výrazne uznávaná

umelecká osobnosť. Vzdelávanie na umeleckých vysokých školách je špecifické aj tým, že učiteľ pracuje s dynamicky sa zdokonaľujúcim a neopakovateľným talentom, ktorý si od učiteľa vyžaduje vždy nový a originálny prístup.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Efektívnou personálnou politikou a vnútorným systémom akademickej kariéry zvyšovať kvalitu vysokoškolských učiteľov pôsobiacich na jednotlivých fakultách akadémie umení.
2. Podporovať vysokoškolských učiteľov v zlepšovaní kompetencií a schopností na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania umeleckého zamerania.
3. V rámci finančných požností pokračovať vo vytváraní optimálnych podmienok pre kvalifikačný rast zamestnancov akadémie umení.
4. Na každej fakulte vypracovať menovitý kariérny plán rastu vysokoškolského učiteľa.
5. Usilovať sa o udržanie už priznaných práv uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenovanie profesorov a vytvárať podmienky na akreditáciu týchto konaní v ďalších študijných odboroch, v ktorých sú akreditované doktorandské študijné programy (2.2.4 Divadelné umenie, 2.2.1 Výtvarné umenie) .
6. Podporovať kvalifikačný rast najmä mladých zamestnancov ako potenciálnych garantov študijných programov vo všetkých troch stupňoch.

Prioritná oblasť I. – 3

Prepojenie vzdelávania na vysokej škole s potrebami praxe

V súvislosti s demografickým vývojom, postupne klesajúcim počtom absolventov stredných škôl a rozširujúcimi sa kapacitami v súkromných vysokých školách umeleckého zamerania sa akadémia umení bude snažiť udržať súčasný stav počtu študentov, prípadne v nasledujúcom období zvýšiť plánovaný počet študentov o 5 percent s tým, že v roku 2020 vysoká škola dosiahne plánovaný počet 560 študentov.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Analyzovať a prehodnotiť štruktúru jednotlivých študijných programov z hľadiska ich optimalizácie a štandardizácie.
2. Prehodnotiť ponuku študijných programov z hľadiska efektívnejšieho prepojenia na prax. Akreditovať nové študijné programy so zameraním na: Grafický dizajn, Digitálne sochárstvo, Divadelná veda, Divadelný manažment, Scénografia a kostýmové

výtvarníctvo, Muzikálové herectvo, Bábkové herectvo, Orchesterálne dirigovanie, Jazzová interpretácia, Filmová produkcia a manažment.

(viac v prioritnej oblasti IV. – 2 Participácia na projektoch pre prax)

Prioritná oblasť I. – 4

Kvalita doktorandského štúdia

V súlade s Bolonským procesom akadémia umení poskytuje doktorandské štúdium ako tretí stupeň vysokoškolského vzdelávania v odboroch 2.2.3 Hudobné umenie, 2.2.1 Výtvarné umenie, 2.2.4 Dramatické umenie, 2.2.5 Filmové umenie a multimédiá. V roku 2016 študovalo v doktorandskom stupni štúdia 57 študentov, čo predstavovalo necelých 10 % celkového počtu študentov akadémie umení. Aj napriek skutočnosti, že sa podarilo udržať úroveň výberovosti v prijímaní na doktorandské štúdium, problémy nastali, keď sa v systéme financovania samostatná suma na doktorandské štipendiá presunula do dotácie za vedecký výkon vysokej školy.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Podporovať a rozvíjať doktorandské študijné programy s cieľom zvýšiť úspešnosť a kvalitu najvyššieho stupňa vysokoškolského vzdelávania a profesijnej prípravy.
2. Posilniť priamu účasť študentov doktorandského štúdia na tvorivých aktivitách vysokej školy.
3. Vytvoriť podmienky, aby každý študent internej formy doktorandského štúdia absolvoval časť štúdia na zahraničnom pracovisku.

(ďalšie úlohy spojené s doktorandským štúdiom v prioritnej oblasti II. - 1)

Prioritná oblasť I. – 5

Ďalšie vzdelávanie

Oblasť ďalšieho vzdelávania sa v kontexte vzdelanostnej spoločnosti stáva atraktívnym priestorom pre osobnostný rast a zdokonaľovanie odbornej kompetencie študentov. Akadémia umení cielene nadväzuje v oblasti ďalšieho vzdelávania primárne na vysokoškolské vzdelávanie v oblasti profesionálneho umenia s cieľom lepšieho uplatnenia študentov na trhu práce.

V roku 2016 sekcia regionálneho školstva Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR schválila program dopĺňujúceho pedagogického štúdia: „Dopĺňujúce pedagogické štúdium v externej forme pre absolventov druhého stupňa vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore Interpretačné umenie na výkon

pedagogickej činnosti učiteľa umeleckých predmetov na strednej škole a základnej umeleckej škole“. Fakulta múzických umení AU tak nadviazala na tradíciu v poskytovaní ďalšieho vzdelávania, ktoré bolo najúspešnejšie v období 2013-2014.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Akadémia umení bude podporovať poskytovanie kvalitných programov ďalšieho vzdelávania a vybuduje systém kvality ďalšieho vzdelávania postavený na definovaní kľúčových indikátorov kvality ďalšieho vzdelávania a nástrojov monitorovania a priebežného hodnotenia kvality ďalšieho vzdelávania.

Prioritná oblasť I. – 6

Atraktívnosť vzdelávania - propagácia

Propagácia štúdia zohráva v súčasnosti dôležitú úlohu z dôvodu nepriaznivého demografického vývoja a z hľadiska konkurenčného vysokoškolského prostredia na Slovensku. Všeobecne možno povedať, že jednotlivé fakulty akadémie umení sa orientujú na propagáciu v dvoch dimenziách: implementáciou na webovom sídle vysokej školy a formou priamej informovanosti (deň otvorených dverí, organizované návštevy na stredných školách, informovaním v rámci spolupráce v inštitúciách umeleckého zamerania).

V nasledujúcom období sa akadémia umení zameria na udržanie záujmu študentov o štúdium na vysokej škole predovšetkým cestou zlepšovania kvality vzdelávania a zefektívnenia propagácie a sústredí svoju pozornosť na zlepšenie informovanosti o dosiahnutých výsledkoch vzdelávania najlepších študentov.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Na propagáciu a zvýšenie záujmu o štúdium na akadémii pripraviť a zabezpečiť každoročne „Deň otvorených dverí akadémie umení“.
2. Vytvoriť systém popularizácie umeleckých výstupov a osobností, projektov a podujatí organizovaných fakultami s možnosťou prezentácie na webovom sídle školy.

Prioritná oblasť I. – 7

Podpora študentov a systematická práca so študentami

Akadémia umení poskytuje ubytovanie študentom vo vlastnom ubytovacom zariadení, ktoré prešlo rozsiahlejšou rekonštrukciou v rokoch 1997-98. Každoročne sa v rámci

finančných možností vysokej školy do opráv a bežnej úpravy ubytovacích priestorov investuje 5 – 10 000,- €.

Obmedzené kapacity v študentskom domove a zaostávajúci komfort v ubytovaní a v kvalite ubytovania v dôsledku nízkej dotácie zo štátneho rozpočtu vytvárajú bariéru v mobilite študentov.

Veľkou výhodou ubytovacieho zariadenia je, že sa nachádza v bezprostrednej blízkosti FMU AU a FVU AU. Vzhľadom na potreby študentov bude nutné zvýšiť ubytovacie kapacity, čo je však v dlhodobom horizonte.

Stravovanie študentov akadémie umení bolo zmluvne zabezpečené v objekte Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Nakoľko študenti túto možnosť poskytovania stravovania nevyužívali, akadémia umení od tejto formy stravovania odstúpili.

Na pôde akadémie umení pôsobia subjekty – občianske združenie „Koncertné združenie pri Fakulte múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, občianskej združenie Kaštieľ Radvanských, Orchester CAMERATA NOVISOLIENSIS.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Analyzovať a prehodnotiť súčasný systém sociálnej podpory poskytovaný formou ubytovacích a stravovacích možností študentov.
2. Hľadať priestor na mimoškolské kultúrne a športové aktivity študentov.
3. Pripraviť koncepciu skvalitnenia podporných služieb pre študentov so špecifickými potrebami.

II. Veda, výskum v oblasti umenia a ďalšia tvorivá činnosť

Prioritná oblasť II. – 1

Priority vo vede, výskume v oblasti umenia a v ďalšej tvorivej činnosti

Profesionálna umelecká činnosť spolu s vedeckou a výskumnou činnosťou v oblasti umenia tvoria neoddeliteľnú súčasť vysokoškolského vzdelávania umelecky orientovaných študijných programov. Sú určujúcim a smerodajným faktorom všetkých študijných požiadaviek kladených na výstupy študenta. Vyústením potenciálu vedeckovýskumných aktivít vysokoškolských učiteľov je publikačná činnosť, prípadne vystúpenia na medzinárodných konferenciách a sympóziách.

V súčasnom období absentuje národná stratégia dlhodobého smerovania a spoločenskej podpory výskumnej činnosti v oblasti umenia. Schválená Stratégia rozvoja kultúry v SR uvažuje o kultúre ako oblasti, ktorá súvisí so všetkým podstatným v spoločnosti. V najširšom zmysle slova je ukazovateľom vyspelosti a prosperity každého národa. Predovšetkým v čase prijímania nových stratégií v rozvoji výchovy a vzdelávania akadémia umení v spolupráci s inými vysokoškolskými inštitúciami umeleckého zamerania bude musieť rozvinúť širší dialóg o posudzovaní a financovaní profesionálnej umeleckej činnosti a vedeckovýskumnej činnosti v oblasti umenia.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

- 1.** Aktívne sa zapájať do medzinárodnej spolupráce v rámci Európskeho výskumného priestoru.
- 2.** V sledovanom období zvýšiť podiel vysokoškolských učiteľov a doktorandov na vedecko-výskumnej činnosti v oblasti umenia a v rámci grantových schém o 10%.
- 3.** Podporovať ďalšiu tvorivú činnosť tak, aby sa zvýšil počet a kvalita vedeckých, umeleckých a publikačných výstupov v sledovanom období do roku 2020 o **10%**.
- 4.** Aktívne sa zapájať do národných vedeckých a umeleckých projektov. Využívať všetky možnosti grantového systému MŠVVaŠ SR a MK SR, ktorý je významnou formou účelovej podpory aktivít vysokej školy.
- 5.** Vytvoriť systém motivácie a podpory riešiteľských tímov tak, aby boli konkurencieschopnejšie v získavaní a úspešnejšie v riešení projektových a grantových výzvach.
- 6.** V rámci akreditačného konania sa zamerať na kontrolu nastavenia vnútorného systému zabezpečovania kvality výstupov a činností spojených s oblasťou umenia, vedy a výskumu v oblasti umenia a publikačných aktivít.
- 7.** Vytvárať priaznivé, motivačné prostredie pre umeleckú a ďalšiu tvorivú činnosť vysokoškolských učiteľov.
- 8.** Ambíciou akadémie umení je zaujímať sa o hodnotenie kvality v rámci systému REF (Research Excellence Framework).
- 9.** Podporovať špecifický vysokoškolský výskum v oblasti umenia uskutočňovaný študentami doktorandských študijných programov.
- 10.** Využívať informačné zdroje v rámci academickej knižnice. Medziročne zvyšovať celkový počet používateľov knižnice o 5 % a prírastok knižničných jednotiek o 5 %.

III. Otvorenosť a internacionalizácia vzdelávania

Prioritná oblasť III. – 1

Otvorenosť zahraničiu

Rastúca medzinárodná prepojenosť umeleckého vzdelávania vytvára možnosti vzájomnej komunikácie medzi vysokými školami na poli súčasného umenia a prináša skúsenosti kultúrnej a geopolitickej diverzity. Pôsobí ako katalyzátor tvorivého potenciálu akademického prostredia. Umeni a umenie majú tú výhodu a silu, že disponujú zručnosťami prerastajúcimi národný rozmer. Hudba, výtvarné umenie, filmové a dramatické umenie sú internacionálne, ich špecifickému jazyku môžu rozumieť príslušníci rozdielnych národov a národností. Akadémia umení si uvedomuje, že pre skvalitnenie vzdelávania je veľmi dôležité otvorenie sa smerom k zahraničiu. Využívanie možností medzinárodného akademického prostredia je cieľom, ktorý sa, ako prostriedok na zvyšovanie kvality činností vysokej školy, ako aj pre lepšiu pripravenosť na pôsobenie na globálnej úrovni, postupne stane integrálnou súčasťou jednotlivých oblastí vysokoškolského vzdelávania.

Za najväčšie prekážky v širšom využívaní zahraničných odborníkov na vysokej škole patrí: priestorová ale aj materiálno-technická poddimenzovanosť jednotlivých študijných programov, nevyhovujúce ubytovacie kapacity, nízke finančné ohodnotenie.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Aktívne sa zapájať do medzinárodnej spolupráce v rámci Európskeho vzdelávacieho priestoru.
2. V súčasnom období dlhodobejšie pôsobí na akadémii umení v priemere 16 vysokoškolských učiteľov zo zahraničia. V dennej forme štúdia je zapísaných 32 študentov, v externej forme 6 študentov. Širokým spektrom umeleckého vzdelávania vysokoškolských učiteľov zo zahraničia naďalej zvyšovať multihodnotovú výkonnosť vzdelávacích služieb poskytovaných na akadémii umení.
3. Pri riešení kultúrno-edukačných alebo umeleckých grantov vo väčšom rozsahu uplatňovať krátkodobú medzinárodnú spoluprácu zahraničných expertov..

Prioritná oblasť III. – 2

Medzinárodný charakter vzdelávania

K najvýraznejším aktívnym článkom medzinárodnej spolupráce patrí program Erasmus+, ktorého napĺňanie bolo v minulosti na akadémii umení mimoriadne úspešné. Za účelom prehĺbenia odbornej prípravy študentov, posilnenia ich zručnosti a získania skúseností medzinárodného programu má akadémia umení v rámci tohto

medzinárodného programu uzatvorených 79 zmlúv s vysokými školami umeleckého zamerania z 20 krajín.

V súvislosti s rozšírením internacionálneho rozmeru vzdelávania chce akadémia umení zvyšovať účasť študentov, vysokoškolských učiteľov a zamestnancov na mobilitách a zahraničných stážach. Zároveň bude podporovať zvýšenie obojstrannej mobility a dlhodobejšie pôsobenie zahraničných odborníkov na jednotlivých fakultách.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Hľadať možnosti na odstránenie priestorových ale aj materiálno-technických prekážok v pôsobení zahraničných expertov na akadémii umení.
2. V rámci grantových výziev zvýšiť počet dlhodobo pôsobiacich zahraničných vysokoškolských učiteľov.
3. Vytvárať podmienky, aby sa študenti a predovšetkým doktorandi vo väčšej miere zúčastňovali zahraničných mobilit.
4. V rámci finančných možností programu ERASMUS+ pokračovať rozvíjať pedagogické mobility.
5. Pripraviť poskytovanie študijných programov v anglickom jazyku.
6. Pripraviť projekt internacionalizácie akadémie umení a požiadať o grant v rámci vypísaných výziev MŠVVaŠ SR.

Ďalšie navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Zachovať tradíciu a zvýšiť záujem o medzinárodné projekty (medzinárodná teatrologická konferencia DNES A TU, medzinárodný festival študentov umeleckých škôl ARTORIUM, medzinárodný festival študentských filmov „Dámy a páni prichádzame“, medzinárodný projekt umeleckých vysokých škôl „Figurama“, Forum PER TASTI, BASS FEST)
2. Podporovať aktívnu účasť vysokoškolských učiteľov v domácich a medzinárodných vedeckých spoločnostiach, výboroch, komisiách, umeleckých porotách a redakčných radách.

IV. Spoločenská misia vysokej školy

Prioritná oblasť IV. – 1

Poskytovanie špecifických služieb

Popri vzdelávaní, vedeckovýskumnej činnosti sú pre umelecké vzdelávanie príznačné služby regiónu a spoločnosti. Umelecké školy uskutočňujú široké spektrum neziskových aktivít vo vzťahu k mestu a regiónu, čím v čo najväčšej miere využívajú svoj umelecký potenciál, aktívne zlepšujú kvalitu života a zvyšujú kultúrnu úroveň občanov. V priebehu kalendárneho roka 2016 mala akadémia umení viac ako 1 000 verejných umeleckých aktivít v oblasti hudobného, výtvarného alebo dramatického umenia.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. V rámci svojho špecifického pôsobenia a vnútorných možností zvyšovať podiel na regionálnom a celospoločenskom rozvoji.
2. Prispievať k propagácii regiónu, k rozvoju vedomostnej spoločnosti a kultúrnej úrovne celého národa.

Prioritná oblasť IV. – 2

Participácia na projektoch pre prax

Personálne zabezpečenie, infraštruktúra, spôsob uskutočňovania vzdelávacieho procesu a celková profilácia všetkých umeleckých aktivít akadémie umení vychádzajú z úvah zdôraznenia úloh vysokoškolských inštitúcií pri rozvoji európskych kultúrnych dimenzií. V kontexte vytvárania čo najkvalitnejšieho priestoru pre vzdelávanie zamerané na všestranný a komplexný rozvoj umeleckej osobnosti a tvorivú umeleckú činnosť akadémia umení využíva možnosti inštitucionálneho prepojenia s profesionálnymi umeleckými inštitúciami (divadlami, galériami, televíznymi a rozhlasovými štúdiami, ...). Výhodou umeleckej vysokej školy je skutočnosť, že už počas doby vzdelávania vysokoškolskí učitelia „vidia“ výsledky svojho pôsobenia na verejných prezentáciách svojich študentov.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Svojim rozmanitým know-how v oblasti umenia, vedeckého poznania a skúseností na požiadanie štátnych, regionálnych alebo mestských orgánov poskytovať konzultácie, expertízy, štúdie a pod.
2. Participovať na projektoch verejno prospešného charakteru.
3. Úchádzať sa o možnosti aplikovaného výskumu ako aj inovačných projektov v rezorte školstva, vedy, výskumu a športu a v rezorte kultúry samostatne alebo v partnerstve.

4. Za účelom vytvorenia väčšieho priestoru pre seberealizáciu a odborného rastu študentov a zároveň väčších možností poskytnutia kultúrneho využitia verejnosti hľadať možnosti podpory umeleckých telies a súborov pôsobiacich na fakultách akadémie umení.

5. Podporovať tvorivú činnosť zameranú na oblasť výskumu a rozvoja slovenskej kultúry, ktorá je v štátnom záujme.

(viac v prioritnej oblasti I. – 3)

V. Riadenie, financovanie a investičný rozvoj

Prioritná oblasť V. – 1

Riadenie

Súčasný stav riadenia akadémie umení, ako verejnoprávnej vysokoškolskej inštitúcie, vychádza z tradičných aspektov akademickej samosprávy. V rámci kľúčových procesov, ako sú vzdelávanie, umelecká, vedecko-výskumná a ďalšia tvorivá činnosť, sa uplatňuje decentralizovaný systém riadenia. Z hľadiska dosiahnutia čo najväčšej efektívnosti vynakladaných prostriedkov a výkonnosti v podporných oblastiach (vnútorná správa a hospodársky chod) akadémie umení využíva centralizovaný model riadenia.

Celá stratégia riadenia akadémie umení je predovšetkým zameraná na riešenie nízkeho financovania bežných a kapitálových výdavkov. Koncom roka 2016 akadémia umení pristúpila k úprave vnútorných pravidiel hospodárenia. V zmysle platných právnych predpisov a čl. 19 Štatútu Akadémie umení v Banskej Bystrici celá zodpovednosť za účelné a efektívne nakladanie s pridelenými prostriedkami prešla na jednotlivé organizačné súčasti. Prijatou systematickou úpravou v hospodárnom využívaní dotácií zo štátneho rozpočtu sa fakulty akadémie umení stali samostatne hospodáriacimi jednotkami.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Venovať mimoriadnu pozornosť neustále meniacej sa legislatíve v oblasti vysokoškolského vzdelávania, ale aj v oblasti inštitucionálneho verejnoprávneho riadenia.

2. Zaviesť systém elektronického prepojenia vnútorných predpisov (smerníc) akadémie umení.

3. S cieľom znižovania administratívnej záťaže, ako aj zavádzaním nových foriem vzdelávania, podporovať informatizáciu a technologické vybavenie procesov.

4. Pravidelne a systematicky uskutočňovať analýzu nákladov a výdavkov na úrovni organizačných súčastí akadémie umení.

Prioritná oblasť V. – 2

Financovanie špecifik umeleckého vysokoškolského vzdelávania

Akadémia umení ako verejná vysoká škola je v prevážnej miere finančne podporovaná zo štátnej dotácie poskytovanej na základe jednoročnej zmluvy, ktorá sa skladá zo štyroch častí: dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov, dotácie na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť, dotácie na rozvoj vysokej školy, dotácie na sociálnu podporu študentov. Dotácia na vzdelávanie závisí od výkonových parametrov (počtu študentov, personálnej kvality, publikačnej činnosti, ...), ktoré sú z hľadiska nárokov kladených na umelecké vzdelávanie a špecifický priebeh tohto vzdelávania absolútne kontraproduktívne. V rámci dotácie na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť je dlhodobo problematický nízky objem zdrojov pre VEGA a najmä pre KEGA. Najproblematickejším parametrom je publikačná činnosť a evidencia umeleckej činnosti, pri ktorých už niekoľko rokov pretrváva netransparentné prerozdeľovanie dotačných zdrojov. Pri hodnotení tvorivých činností sú vzájomne porovnávané nesúmerateľné disciplíny.

Vysokoškolskí učitelia umeleckých škôl sú viac menej v pozícii „sponzorov“. Ich umelecké výkony, ktoré sú jedným z najdôležitejších ukazovateľov pre stanovenie výšky rozpočtu vysokej školy, spravidla realizujú s použitím vlastných inštrumentálnych nástrojov, v ich súkromných ateliéroch, sú financované z ich vlastných zdrojov. Učitelia si v prevážnej miere sami hradia náklady na tvorivú činnosť a prezentáciu ich tvorby na verejných fórach.

Pri financovaní umeleckého vzdelávania je nevyhnutné vychádzať z podstaty umenia, potrebné je akceptovať ideovú hodnotu umeleckej tvorivej činnosti, ktorá prináša prestíž celej spoločnosti.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. Akadémia umení bude v spolupráci s ďalšími umeleckými vysokými školami v SR iniciovať zmeny v systéme financovania vysokých škôl s tým, aby bolo zohľadňované špecifické postavenie umeleckého vysokoškolského vzdelávania a zohľadňované aj osobitné úlohy, ktoré umelecké vysokoškolské inštitúcie plnia pri rozvoji kultúry a umenia.

Prioritná oblasť V. – 3

Investičný rozvoj

Stratégia a investičné zámery, ich definícia a postupná realizácia vychádzajú z Dlhodobého zámeru v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti Akadémie umení v Banskej Bystrici na obdobie 2015 – 2020 a najmä z aktuálnych potrieb vysokej školy. V súčasnej dobe priestorové a materiálno-technické zabezpečenie fakúlt zďaleka nedosahuje potrebné parametre pre prácu študentov a vysokoškolských učiteľov na projektoch medzinárodného charakteru.

Ďalšími limitujúcimi faktormi rozvoja sú prebiehajúce súdne spory.

- Úrad pre verejné obstarávanie (žaloba akadémie umení o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia)
- Výskumná agentúra (žaloba akadémie umení o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu k správe o zistenej nezrovnalosti vo výške 156 006,67 € a 1 223 748,78 €)
- Cirkevný zbor ECAV o zaplatenie 96 180,51 € s príslušenstvom – odstraňovanie príčin požiaru vzniknutého dňa 20.01.2011 na adrese Horná 21, Banská Bystrica.

Navrhované opatrenia a úlohy na nasledovné obdobie 2017 – 2020:

1. V sledovanom období dlhodobého zámeru v spolupráci s Mestským úradom Banská Bystrica a za podmienky získania dostatočného objemu finančných prostriedkov akadémie umení má ambíciu z objektu kaštieľ Radvanských vytvoriť plnohodnotný kultúrny stánok s využitím príležitostí vzdelávania a umeleckej tvorby pre vysokú školu a širokú verejnosť regiónu.
2. Komplexnou rekonštrukciou strechy na študentskom domove v čo najkratšom období odstrániť problém so zatekaním.
3. Rekonštrukciou existujúcich priestorov a progresívnejším materiálno-technickým vybavením ubytovacích jednotiek v študentskom domove skvalitniť ubytovacie kapacity, tak aby sa dosiahol bežný štandard v ubytovaní študentov.
4. Stavebne a technologicky upraviť existujúce priestory, ktoré v súčasnosti využívajú fakulty pre potreby vzdelávacieho procesu.
5. Ďalším investičným zámerom rozšíriť priestorové kapacity pre vzdelávacie účely a verejné prezentácie umeleckej činnosti, čím sa vytvorí možnosť poskytovať nové študijné programy so špecifickou pridanou hodnotou a súčasne zlepšia podmienky pre medzinárodný aspekt vzdelávania.
6. Zvyšovať podiel mimo dotačných zdrojov.
7. Po vyriešení eurofondových korekcií, prebiehajúcich súdnych sporov a za priaznivých vnútorných ekonomických podmienok sa za účelom vybudovania multifunkčného pavilónu akadémie umení zapojí do výziev z európskych štrukturálnych fondov so žiadosťou o nenávratný finančný príspevok na „Rozvoj infraštruktúry k zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na Akadémii umení v Banskej Bystrici“.

Záver

Aktualizácia dlhodobého zámeru tvorí ucelený rámec pre aktivity a ciele Akadémie umení v Banskej Bystrici vo vymedzených oblastiach jej pôsobenia v nasledujúcich rokoch. Viaceré ciele sú vzájomne previazané. V súčasťou aktualizovaného zámeru sú konkrétne opatrenia a podrobnejšie úlohy s plánovanou realizáciou v rokoch 2017 – 2020.

Miera naplnenia týchto zámerov bude primárne závisieť od schopnosti získať na ne disponibilné zdroje v rámci štátneho rozpočtu, alebo iných dodatočných zdrojov.

Predkladá prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi
rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici

Aktualizáciu Dlhodobého zámeru v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti Akadémie umení v Banskej Bystrici na obdobie 2015 - 2020

Vedecká a umelecká rada AU BB prerokovala 15. mája 2017

Správna rada AU BB k predloženému materiálu sa vyjadrila 5. apríla 2017

Akademický senát AU BB schválil 31. mája 2017